

Emberlények lassú csöndben

Király Gábor kiállítása

C SERHALMI LUCA

Godot Galéria, 2020. I. 8. – II. 1.

A Godot Galéria falai között most már két évtizede furcsa dolgok történnek. A galéria művészei alkotásaikkal nem a közönség megnyugtatót célözzák, inkább kritikus, sokszor és sokféleképp provokatív, a dolgok mélyéig hatoló hangvétel a jellemző rájuk, ami nincs másként azoknak a kiállításoknak az esetében sem, melyeket a galéria a meghívott művészeknek rendez. Konstans bizarr hangulat uralkodik ott is.

Januárban Király Gábor festőművész világa tölti be ezt a teret már-már túlcsondulva a termen és szétfeszítve annak kereteit, zárt és mégis teljes univerzumot mutatva, amelyben nemcsak bolyongani és elmerülni, de elveszni is lehetséges. Miből áll ez az alkotói építmény? Kezdjük a sort a műveket benépesítő figurákkal. Emberi és állati vagy ember-állati lények egységes vizuális formanyelvvel jelennek meg a vásznon. Furcsa, szörnyszerű teremtmények, amelyek a középkori miniatúrák elrejtett alakjaira, a mitikus lényeket felvonultató lexikonok illusztrációira vagy Hieronymus Bosch táblaképeit és triptichonjait benépesítő túlvilági élőlényekre emlékeztethetnek minket. Király Gábor képein ezek a teremtmények nem mellékalakok, hanem a vászon egészét kitöltő ábrázolások, méretükből adódóan akár életnagyságúaknak is képzelhetők. Kézenfekvő lenne bestiáknak nevezni őket, van bennük némi fenyegető jelleg, jellemezhető alvilágiként, mégis inkább ösztönlényeknek és a maguk természetiségében ártatlan állatoknak tűnnek.

A mostani tárlaton Király Gábornak nem ezek az egyébként művészetében meghatározó festmények dominálnak, hanem az emberalakokat szerepeltető, amelyek mindazonáltal több tekintetben is szoros kapcsolatban állnak az előbb említettekkel. Úgy tűnik, mintha Király Gábor emberlényeiben is lenne valami állatszerű. Kézenfekvő lenne ezt az arcból levezetni, amelyek eltérnek a megszokottaktól, állati pofa jellegük van, sematikusak férfinel és nőnél egyaránt, az érzelmek sem tükröződnek rajtuk. Az arc mimikája a verbális kommunikációban kulcsfontosságú szerepet tölt be,

KIRÁLY GÁBOR: *Piac*, 2018, freskó, 125x65 cm
HUNGART © 2020

itt azonban minden arcról ugyanaz a kifejezéstelennek tűnő, mégis békés, kissé egyszerű jellemre utaló minta köszön vissza. Ez egyfajta „művészi emberlény-kreáció”, egy új humanoid faj festői megteremtésének példája, de egyben állásfoglalás is a túlbujánczó individualista gondolkodásmód ellenében.

Feltűnő, hogy milyen nehéz meghatározni a teret és az időt, amelyben műveinek szereplői élnek, tovább fokozva a festmények körül keletkező titokzatos légkört. A kiállítás címe elsőként mintha ebben segítene: *Föld, amely kívül van a városon*. Ez lenne a vidék? Vagy az urbánus életformára utalna? Az utóbbiból ugyan semmi sem köszön vissza a festményeken, csak néhány öltözeti elem utal a mai korra, ugyanakkor mégis zavart kelt az a fejedő, amit Király minden emberalakjára rátesz, és amely leginkább egy középkori sapkára emlékeztethet, mintha a folytonosságot sugallná: ma is ugyanazok vagyunk, mint hétszáz évvel ezelőtt? Ami a környezetünkön túl egységgé tesz minket őseinkkel, az nem a tudásunk, hanem az ösztöneink, az ember állati, természeti oldala, vagyis minden, ami zsigerből tör fel belőlünk.

természetnek és az állatvilágnak is a sajátja, ezt tükrözik vissza a finoman hullámzó, lágy körvonalak, az ecsetkezelés puhasága, a színek szürkés, kékes, barnás, kopottas árnyalatai.

Király Gábor a festészet mellett szobrokat is készít. A faragáshoz szükséges tudást autodidakta módon sajátította el, mégis fesz-telen látásmód tükröződik művein, melyeken izgalmas megfigyelni festményeinek két dimenzióból a térbe kilépő szereplőit.

A színek fakóságát tovább hangsúlyozza a művek felületének koptatása, amely ennek a művészi világnak a következetes része, ahogy azok a vásznak is, amelyeket különböző bolhapiacokról válogat össze nagy gonddal: legyen minél régebbi, minél autentikusabb, az sem baj, ha az előző funkciójára utaló hímzés vagy minta megmarad rajta. Ezzel céloz a múlt időre és az állandóságra, amely összeköt régít

KIRÁLY GÁBOR: 4 12., 2019, akril, pác, tus, lakk, olajpasztell, 70x50 cm, HUNGART © 2020

KIRÁLY GÁBOR: 4 13., 2019, akril, pác, tus, lakk, olajpasztell, 70x50 cm HUNGART © 2020

A másik tényező, ami szintén a modernitástól és a várostól való eltávolodást jelenti, az a csend és lassúság, amely munkáin megjelenik. A jelenetekben a lendület és a mozdulat sajátos visszaadása teremti meg a ráérés, a megfontoltság, a nyugodt munkavégzés képzetét. Ez a komótoság és lassúság az, amely a

és mait. E lassú, kicsit állati, titokzatoságában kissé fenyegető, ködös, fakó, képzeletbeli és valóságos világban olyan boszorkányos hangulat uralkodik, amelyet megélhetünk egy fenevad megszelídítésénél vagy a tűz igéző meggyújtásánál.